

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyílttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Egy magyar ellenzek feladata.

A függetlenségi párt szunnyadó lelkiismerete mintha ébredni kezdene. A politikai erkölstelenség kétségbeejtő tünetei mellett itt-ott egy vigasztaló jelenség is látszik. A nagy párt mozgolódnai kezd, kiszakítja magát a lenyűgöző kötelékekből és újból élni készül.

Ismét ott hagyta három-négy ember a pártot és hir szerint még egész sereg képviselő tartja készen a lemondó levelét. Jól beavatoit emberek biztosra veszik, hogy a kilépők névsora napok mulva sem lesz teljes, a megindult folyamat föltartóztathatlannak fog bizonyulni és az egészen biztosra vett kiegyezésből utoljára is nem lesz semmi.

Lehet, hogy ezek a jóslások messze mögötte maradnak az igazságnak. Valószínű: lennek is tartjuk, hogy a most kialakuló kisebbségi magyar párt ellenzéki hivatását a kiegyezés megakasztásában fogja látni, hanem a többségi pártok abszolutizmusának megtörésében. A kilépő képviselők egyike sem mondja azt, hogy ez ellen a kiegyezés ellen állást akar foglalni, hogy annak létesülését megakarja akadályozni. De mindegyik azt mondja és írja, hogy függetlenségi létére lelkiismeretével össze nem férőnek tartja az aktív részvételt a kiegyezés megteremtésében. Azt a fölfogást tehát, amely-

nek nem egy szószólója akadt máris, hogy tudniillik a függetlenségi pártban jelentkező bomlási tünetek a kiegyezés bukásához vezetnek, tázottnak kell tekinteni.

Fölfogásunk szerint, mely valószínűleg a kilépettek nézetét is fedü, nem lehet a disszidenseknek az a célja, hogy a legélesebb parlamenti fegyverhasználatával általános fölfordulást idézzenek elő. Ez a cél még előttünk is, akik pedig nem szüntünk meg rámutatni arra, hogy a Wekerle-Beckféle kiegyezés milyen rossz, ebben a pillanatban meddőnek látszik. Meddőnek, nem csak az ország helyzeténél fogva, de az alakuló ellenzék szempontjából is. Annak a nemzeti kisebbségnek, melynek megalakulását hön óhajtjuk, melyet most ösztöne örömmel és teljes rokonszennvel üdvözlünk, mert a politikai tisztesség megmentését látjuk benne, a kiegyezés megakasztásánál sokkal fontosabb, nagyobb és hálásabb szerep jut. Első sorban az, hogy a többségi abszolutizmust megszüntesse és véget vessen annak a balkáni rendszernek, amely minden téren, főleg a parlament porondján mindinkább elharapódzik.

Az alakuló kisebbségnek mindekelőtt az a nagy és tiszteletreméltó feladata, hogy kifejezésre juttassa, miszerint a császári abszolutizmus egy hájszálynyival sem rosszabb, utalatosabb és veszedelmesebb, mint az abszo-

litizmus, amelyet alhazafiak, kormányzasi örgöngösbe esett irázishősök és konclesó elvtagadók inauguráltak. Ezzel a föladattal karöltve jár a másik, amely abban áll, hogy a szokásá vált házszabálytíprásnak elébe álljanak és ezzel megmentsék a magyar parlamentárizmust a césári tébolynak azon vakmerő támadásaitól, amelyeknek hetek óta tanúi vagyunk.

Egy csepp kedvünk sincs a horvátok pártjára kelni. Obstrukciós kedvük előttünk is minden más, csak nem rokonszenves. De éppen mert nyilvánosan látjuk nemzetrontó törekvéseiket nem tűrhetjük szó nélkül, hogy a magyar parlamentárizmust is áldozatul dobjuk nekik. Azt pedig, hogy Perczel Dezső üldözöi örömrivalgással fogadják Rakovszky István és Náway Lajos erőszakoskodásait és a Perczel Dezső hőstettét messze fölülmuló legénykedésért, egyszerűen gyalázatosnak tartjuk. A horvátok nem lehetnek kísérletit nyulak olyan operációkban való ügyesség elsajátítására, amelyekkel fölkoncolhatnak minden jövedöbéli ellenzékert, sőt az egész magyar parlamentárizmust.

Annak a kics csoportna: tehát amely egyse nagyobbodó erővel áll ki a parlamenti küzdötterre, az új parlamenti rendtartás visszaszorításában áll második fontos köteleessége.

A harmadik és talán legnevezetesebb föladat azonban a mai kormány-

TÁRCA.

Egy perc.

Miért is születünk gyenge embereknek, Kiknél elmúlik bánat és öröm, És a mosolygás bánatkönnnyé válik, S ismét mosolygás változik a könnny? ... S én nem sajnálok semmit a világon, Csak téged, édes, rópké pillanat, Midőn először érintette ajkam A lázban égő ajkakat.

Elszállt a perc és ő reám tekintett, Mint a tessé vált azúzi szerelem, Ma szinte faj, hogy ezt az égi percert Örökké tartóvá nem tehetem. E perc emlékéül előlvad lelkem, Szívem kinyílik, mint feislő virág, Melyet a szellő csókol önfieledten, S ő önfieledten szórja himporát.

Fehér Tamás.

Árpád sirja.

Tudósok kutatják évszázados óta, különösen a modern magyar régiségbúváro k

foglalkoznak szorgalmasan a kérdéssel, hogy hol alussza örök álmát a magyarok első tejedelme, híres, nevezetes Árpád vezér? Nemcsak tudományos szempontból van fontossága az Árpád sirjának, A mai világot nemzetközi szellem lengi át, hagyományok elhaikulnak, tradíciók elmosódnak az élet küzdelmeiben, a modern filozófiai elméletek örölmalmában és igazán szükség van olyan erőkre, amelyek még tudnak hatni erre a generációra olyan irányban, hogy ne felejtsc egészen a borongó dicsőséggel teljes multat. A multnak ilyen varázslatos ereje sugároznek ki Árpád vezér sirjából, ha valami szerencsés véletlen, vagy tudományos kutatás felfedezné azt a világ számára. Lenne egy új hely, megszentelt hely, ahová magas-as érzelmekkel elteltlen záródokolna el a sivár jelen embere. hogy emlékezzék és ihletet merítsen a rég letúnt századok hőseinek emlékéből. Erre kell nekünk az Árpád sirja.

Mint már említettük, rég óta keresik. Már a tizenhatodik században egész irodalom keletkezett akörül, hogy hol van eltemetve Álmos fia. A bécsi lelváltárakban számos olyan ödokumentumot őriztek, melyek a magyar his-

tórikus nézete szerint világosságot tudtak volna deríteni erre a kérdésre, de Bécsnek nem állott érdekében, hogy a magyarok Árpád sirját megleljék és elzárta nyomozó tudósaink elől az adatokat. A tizennyolcadik század végén napvilágra került egy ősmertetlen krónikásnak krónikája. címe: "G e s t a H u n g a r u m " Ez a krónikás bevezetésében Béla király jégyzőjének mondta magát. Anonymus írja ebben a könyvében Árpád haláláról a következőket:

" 907. évben az Ur születése ntán halt ő meg és szittya szokás szerint egy kis folyóba ömlő patak fölő temettetett, amely patak medre ki volt közeve és Attila városához közel volt. — Ugyanitt később, mikor már a magyarok megtértek az anyaszentegyház kebelébe, Isten házat építettek a boldogságos Szűzanya tiszteletére, mely Ecclesia Alba nevezetett."

Ez időtől kezdve tudos és tudákos az Ecclesia Aibát keresi. Magyarországnak nem egy históriai nevezetességu városát keresztül-kasul ásták, különösen az olyan helyeket, amelyek patakok szomszédtságában vannak. Semmi eredmény. Később kipattant, hogy Attila vá-

zati szellem ellenőrzésében rejlik. Igazi függetlenségi politikusoknak mondják magukat a kilépettek. Kossuth Lajos-pártiaknak nevezik magukat Azzal érvelnek — és helyesen érvelnek — hogy a mai függetlenségi pártot azért kellett elhagyniuk, mert az megtagadta Kossuth Lajos szellemét, mert megmetélezte olyan függetlenségi embereket által, mint Apponyi Albert gróf, aki alig néhány évvel ezelőtt még a szabadelvű pártban kereste az érvényesülést és mivel ott nem találta, a Kossuth-pártba tette át műveleteinek tanýját. Mindig mondtuk, ma is mondjuk, hogy úgy, amint ugyanaz az Apponyi Albert gróf megmetélezte a szabadelvű pártot, megmetélezi a függetlenségi pártot is. Azt felelték erre, hogy közjogi kérdésekben igazi függetlenségi lett Apponyi Albert grófból. Ma pedig ugyanez az Apponyi közjogi kérdésekben is megakasztotta a függetlenségi pártot, miután minden más kérdésben a reakció és a felekezeti visszavonás szolgálatába állította. Az a szellem, amely a párt keretén belül ma uralkodik, Apponyi szeleme. Apponyiét, akit Kossuth liberalizmusától ez az világ választ el.

Az ujonnan alakuló párt, ha igazán Kossuth Lajos pártja akar lenni, köteles a nagy mester tanításai szerint munkálkodni a lelkiismereti kérdésekben, a kultúra kérdéseiben is. Köteles a meghamisított függetlenségi eszmét megütizíteni attól a sok feketeségtől is, amelyet Apponyi Albert gróf reá rakott.

Csak közjogi kérdésekben követni Kossuth Lajos tanításait, félmunka és meddő munka. Mert hazánk közjogi függetlenségének eszméje szerves része az igazi szabadelvűségnek. Az igazán függetlenségi eszme a szabadelvűség fájaak egyik legértékesebb gyümölcse. Az új pártnak ezt a fát kell ápolnia, ha azt a gyümölcsöt becsületesen meg akarja érlelni. E nélkül minden vállalkozása meddő marad.

rosa nem lehet más, mint Obuda és az Alba Acellia az egykori fehéregyházi síkon keresendő. A tizenkilencedik század oknyomozó történetírói azonban felhagytak az ilyen irányú kereséssel és az hasznaltan asatások és kutatások helyett nekifeküdtek Anonymus krónikájának és azt alaposan széjjelszedték. A krónikának tudományos mérlegelése arra az eredményre vezetett, hogy Anonymus nem mindig megbízható, hogy sok dologról helytelen és valótlanul állított, hogy egy némely intézményeinket, melyekről írt krónikájában, kéllően nem ismerte. Még azt is kétségbevonják, hogy Anonymus IV-ik Béla király gyözeje lett volna.

Igy állván az ügyek, az egyetlen támpont, amely Árpád sírjához vezetne, elvesztettnek látszott és fel kelle hagyni a reménytel, hogy valaha is megtalálják az első magyar fejedelem nyugó helyét.

A tizenkilencedik század történetírói azonban rehabilitáltak Anonymust. Bebizonyították, hogy adatai minden calogatás ellenére is megfelelnek a valóságnak is, amennyiben nemcsak más krónikák adataival egyeznek meg, de a bécsi, konstantinápolyi, és a vatikáni krónikával, melyek a tíz, tizenegysz

Merész és bátor emberekre van ma szüksége a hazának és clyanokra, — akik egész munkát vállalnak, gyökereitől tepik ki a gázt, melyet a reakció elültetett és aztán jészuita hazugsággal: tulipánnak nevezte.

Viharjelek. A vallás nem közügy: a vallás mindenkinél legbensőbb, legprivatabb ügye. A jóizlésű társaság foglalja el e tekintetben a leghelyesebb álláspontot, mert szabályozta emelte, hogy valakinek a vallásos meggyőződését fessegetni, bántani, vagy calolni a legcsulyosabb, megbocsáthatatlan illetenség. Az, hogy én hogyan vélekedem a világegyetemet tartató és mozgó erőről, hiszem-e az Istent és hogy a n hiszem, senkire sem tartozik, ezt egyedül én végezhettem el a lelkiismeretemmel. Ebből következik először az, hogy az állam s a világi közhatalom vagy közönys legyen minden vallásfelekezet iránt, vagy ha honoráriumi hajíardó azt a kulturális és erkölcsnemesítő munkát, ami az egyes egyházak feladata, — egyenlő mértékkel kell mérnie minden felekezetenek. Következik továbbá az is, hogy az egyes felekezetek kölcsönösen tiszteltetben tartoznak tartani egymás határvonalait, hódító szándékkal túllépni a mesgyét egyikrek sincs joga, mert minden agresszív hajlandóság a vallásbékét és a közélet nyugalmát veszélyezteti. A világ történelem véres és gyászos tanúságai szólnak ennek az elvnek a helyessége mellett. Az emberiség történetének legsötétebb lapjai mind a túrelmetlenség rovasára irandók. A hitbeli meggyőződés különösen féltett nebensvirága az emberi léleknek, minden durva, erőszakos kihívása és visszahatás és engesztelhetlen keserűséget eredményez.

Előbb le kellett szegyezni ezt az elvet, hogy azután helyes nézőpontból ítéljük meg azt, ami ma Magyarországon történik. Magyarországnak soha nem volt nagyobb szüksége a békés társadalmi együttműködésre, zavartalan szocializácóra hangra, mint épp ma. Ahány relációja van a politikai életnek, az mind felhős és viharral fenyegető. Ausztria, a horvátok, a nemzetiségek egyszerre sorakoznak fel ellenünk, három frontban kell egyidőben

tizenkettedik századbeli Magyarországról tárgyalnak, — megegyeznek' S miután Anonymus becsületét ekként helyreállították megint előtérbe nyomult az Ecclesia Alba kérdése.

Legujabban két magyar historikus: Havas Sándor és Wekerle Laszlo buzgólkodik Árpád sírjának felfedezése körül. Havas Sándor évek hosszáig kutatott és tanulmányozott s munkáját siker is koronázta. Minden kétséget kizáróan sikerült bebizonyítania, hogy az obudai hegyek szélén az Anjouk, a Hunyadiak s a Jagellók idejében egy Fejéregyház nevezett igen híres búcsújáróhely volt. Erről a Fejéregyházról beszél egy 1367-ben Nagy Lajos király által kiadott bírtokhatár rendezési okirat, amely a puspök obudai bírtokát a királyi bírtokoktól elhatárolja. Ebben az okiratban Fejéregyház mint közismert hely szerepel. De megemlékezik Fejéregyházról az igazságos Matyas király is, egy a papához intézett levelében. Matyas egyenesen felhívja a papa figyelmét Fejéregyházra, amely a legrégibb búcsúhely egyike s a magyarok előtt peratlan tiszteltetben áll. E búcsújáróhely számára kért Matyas papokat, vagy erzesceket a papától. A király levelében

védekezünk, háromfelé tagolni a nemzeti erőt. Sulyosabb teszi a váltástgot a hiteletlenül rossz gazdasági helyzet, a szocialis osztályok ellentéte, a drágasággal fokozódó elszegényedés, a kivándorlás és számos egyéb nyomorúság. Ilyen viszonyok között kész öngyilkosság felidézni a felekezeti ellentéteket, amelyek az amugy is szertelenül széttárgolt társadalmat új ellenséges taborokra osztják.

Pedig ha a jelek nem csálnak, ilyesmik készűl. Nem kívánunk itt felelőssé tenni senkit; először azért, mert szigorú lelkiismeretességgel bajos lenne megállapítani azt, hogy ki kezdte az egészségés egyensúly megbotlását; másodsor pedig azért, mert az egyes emberek, akiknek a neve a folyamat kapcsán felszínre vetődik, nem irányítói ennek az áramlatnak, hanem őket is erőszakosan és ellenállhatlanul ragadja magával a folyam. Nem specialis magyar jelenség ez, nyomai nem hiányoznak a külföldön sem. A kezdet kezdete talán Rómára vezethető vissza. Jó egy évtizede lehet, hogy Róma, látván a szocialista és egyéb hitetlen tanok hódítását, agresszív agitációt indított az elvesztett tér visszahódítására. Ettől az időponttól datálható nálunk is a felekezetek idegessége és kölcsönös féltékenysége. Nálunk annál veszedelmesebben alakult a helyzet, mert itt a külföldtől eltérőleg, a katolicizmusnak még nem voltak számbavehető veszteségei s önként kinalkozott az a féltetés, hogy az akcióba lépett akadémia militáns nem védekezésre, nem a meglevő határok védelmére, hanem hódításra gondol. Nálunk még az államhatalom felekezetiellen jellegű s az egyenlő mértékkel való mérés elvéig sem jutottunk el. Egyfelől aliótt a kiváltságos római katolicizmus a maga dúságzad, állami eredetű javival, ősi jogon gyakorolt befolyásával és kiváltságaival, másfelől pedig a többi felekezettel, szegényen háttérbe szorulva, alig kiheverve a több száz éves hivatalos üldözött sebeit, Érthető, ha ezért a hirtelen kerekedett intenzív akció, a maga számtalan kongregációjával, Szent-Imre egyesületével, jészuita vandorszónokaiával, fokozott sajtómunkájával nálunk nagyobb idegességet és féltékenységet keltett, mint másfelé. Más felekezetek

késznek nyilatkozik arra, hogy a templomok, amely 2000 lépésnyire van a királyi palotától, felépített, melléje klastromot is épített, amelyben a Palosok lakhatnak. Matyas ugyanis Palosokat kért a papától.

Havas gyűjteményében még vannak egyéb okmányok is, amelyek azt bizonyítják, hogy Alba Ecclesiis tisztelte Obudán egész a középkor végéig tartott. Akkor aztán jött Mohacs, Buda epusztítása, a török hódoltság és Matyas gyönyörű palotájával együtt epusztult a Fejéregyháza is.

Havas kutatásait kiegészíti Wekerle Laszlo, aki az állami levéltárban két periratot talált. Az egyik II-ik Lajos király idejében kelt s Perényi nádor által van aláírva. — Ebben az irásban a nádor elintézi az obudai királyi és egyházi bírtokok között felmerült határvilongási pert. Ezen okiratok azt bizonyítják, hogy a II-ik Lajos idejében még fennállott Fejéregyháza romjai a szentendrei és esztergomi vasút elágazásánál levő dombokon voltak. Itt most szőlőskertek vannak.

A két tudós itt kutatott sokáig nagy szorgalommal, mindaddig míg össze nem különböztek. Havas a fejedelem sírját Obudahoz közel, Kiscell mellett vélte megtalálni. Itt akar-

még azt sem tudták elérni, hogy törvénybe foglalják jogait érvényesítsék s hogy az állam, a negyvennyolcas törvények intenciói szerint, levegő vállalkról az egyházi terhek elviselhetetlen részét. És máris új hacrakész agitációval kerülnek szembe, melynek más intenciója nem lehet, csak az ő rovásukra való terjeszkedés.

Ha ma bizonyosan lehet konstatálni, hogy az egyes felekezetek közt ellentétek vannak s a visszavonás jelei mutatkoznak, úgy a bajok gyökerét ezekben az előzményekben kell keresni. Innen ered az, hogy a protestánsok egyszerre oly hévvel agítanak a felekezetek anyagi és erkölcsi egyenlőségét proklamáló 1848. XX. törvény cikk mellett, ezért vettették fel kévéssel ezelőtt a szekularizáció kérdése, ez az oka annak hogy más felekezetek ellenében minden egyházi közgyűlésen ideges és gyonakodó hangulat mutatkozik. Mindegyik egyház féltékeny óvatossággal őrzi a magát, vagy a vagyonát, vagy az autonómiáját s szervezkedik, hogy azt erősebb eszközökkel is megvédelmezze. Növeli a bajt, hogy az állam hatalom sem óvakodik elléggé attól, hogy magát a részrehajlás színébe ne keverje. Nem szabad lekicsinyelni annak, a jelentőségét, hogy a protestáns egyház testületek és reprezentáló mőtőléások egyhangúlag az nralmon levő kultúrpolitikai retrograd irányról panaszoknak. Az erdélyi református kerület minapi közgyűlésén Bánffy Dezso többek között a népközlai törvényt tette kifogás tárgyává. Nem új dolgokat mondott, más protestáns hangok és kifogások már azt, hogy ez a törvény, amig egyfelől súlyos csorbat ejt a protestáns egyházak autonómiáján, másfelől különös kedvezményekben részesíti az apácák és szerzetes-iskolákat.

Majláth Gusztáv püspök az erdélyi katolikus státus ülésén más védelmébe vette ezt a törvényt.

Feltűnő azonban, hogy a kultuszkormányzattal szemben amig a katolikusok mindig elégedettek, a protentánsok mindig is új kifogásoknál valót találnak benne. Bizonyos jele ez az egyoldalú tetszés és nem tetszés, hogy az államhatalom nem találta meg a felekezeti ellentétek lokalizálásának helyes

ta megkezdenni az ásatásokat, hirdetvén hogy vagy itt fekszik Arpad, vagy sehoh. Ennek ellenében Wekerle sokkal messzebb, az esztergomi országút mentén vélte megtalálni az Alba Ecclesiát. Ezen aztán a tudósok hajbakaptak s a nyilvánosság előtt alaposan lekicsinyelték egymásnak a tudomány munkáját. A tudósok veszekedésének csak Havas Sándor halála vetett véget. Kár, hogy ez a két eles férfi nem egymás mellett, hanem egymás ellen dolgozott; ha nem így történnék Arpad sírját talán már megtaláltuk volna.

A kormány a Wekerle László álláspontját fogadta el és egy fél millió koronát szavaztatott meg az Alba Ecclesiá kiásatására és renoválására. De még hosszú időt vesz igénybe, amig pontosan megtudják állapítani, hogy melyik az a nevezetes szent földdarab, amely az Arpad hamvait rejtő régi templomot fedi.

Históriák.

útjat. Mert az az út, melyen a kultuszminisztérium most halad, bizonyos, hogy nem a béke, hanem az ellentétek elmérgesítése felé vezet.

A városok.

Az ország vidéki városai roskadoznak a tehertől. S ha okát vizsgáljuk, nem magyarázhatjuk meg e szomorú jelenséget másval, minthogy a modern állami élet a maga fokozódó terheinek nagy részét a városok nyakába harította át; kötelezésekkel rótt rájuk ide nem gondoskodott a kötelezések teljesítésének anyagi eszközöiről.

Míg más nemzeteknél bizonyos tekintetben lépest tartott a vidéki empóriumok fejlődése az ország szívével, minálunk azt cselekedtük, amit a szenvedélyes játékos: egy blattr tettük fel mindenünket s ez a sokat ígérő blatt az ország fővárosa. Gyönyörű, félekemelő idea, hogy gazdag nemzetnek pompás fővárosa legyen, búkesége, dicsekvése ez egy egész orszagnak, de nálunk fényes passzománt, ragyogó aranyomb csak a kopott mentén. És bizony e drága aranygombhoz ahogy sem illik az ország nyakában lógó ködustarisnyja.

De ne beszélünk metaforákban; tény, hogy fővárosunkra sokat költötünk, sőt, hogy még ma is mindent raklótunk. Ott van például, hogy többet ne említsünk: a Margitsziget megvétele. Mletkérdés-e talán a fővárosra? Dehogy, csak afféle szépség-ílastom, amely mégis 12 milliójába kerül az államnak, 12 millióval 12 nagyobb várost tehetünk volna boldoggá, fejlődésépessé, a modern haladás útjára terelhetjük volna őket megerősíthetjük volna kultúrájukban s ami a fő: törzsgyökeres magyarságukban, amely, fajtadalm, odaforú; mindig nagyobb tért veszt akínak pupillája a külföldi feltétlen bálumlatban legalább egy jó ujjnyira szét nem tárgul, pedig az igazi nagy nemzetek, angol, francia, német, sőt legújában a népek konglomeratuma: Amerika is, mindjokban felismerik a nemzeti érzés államalkotó erejét, erősítve azt, tudják, hogy a nemzeti nagyságot növelik még nagyobbra vele.

Nem gyengíteni, de erősíteni kell tehát ezt a szent érzést s megbecsülni az ezt feltétekeny apoló helyeket, mint a rómaiak az oltárok örök tűzét, a görögök szent berkeiket.

Szükség lesz tehát még azokra a most lekicsinyelt, elhanyagolt vidéki városokra és falvakra is. A megjósolt nagy tereadami forradalomban ezek lesznek a nemzeti eszmék, ezek az államfenntartó erő apróbb mentisvárai, Amig azért a nemzeti érzés alapján van szervezve az állam, e helyek felkarolása, segítése nemzeti érdek, sőt kötelesség.

Nincsen tehát éppen a magyarság szempontjából semmire sem égetőbb szükség, mint egy magyar faj-szeretettől s nemzeti eszmétől áthatott jó városi vagy községi törvényre.

A városokat, községeket fel kell szabadtítani a vállukra rakott óriási tehertől; hiszen ami funkcióit végeznek, azok nagyrésze jóformán állami feladat. Kivetik, szedik az állam adóját, illetéket, fogyasztási adóját, anyakönyveznek, segítkeznek sorozásnál, övek a közegészségügy, rendfenntartás, az örködés vagyion- és életbiztonság felett.

S mindezekért hol a rekompenzáció? A törvényhatóságokat még csak segíti az állam. Törvényileg dotációit szavaz meg részükre, a városok segítése pedig kimerül abban, ha akad jóléltű pénzügyigazgató, aki pár száz koronával olesőbban járása kezükre a fogyasztási adó jövedelmét annal, mint amennyit talán egyesektől kaphatna az állam.

Szó van ugyan a közegészségügy s a rendőrség államosításáról, de az utóbbi még a távoli jövő zenjeje.

Pedig a városok megmentésével sietni kell. Összeroppannak a pótdátótehertől, stagnálnak, vergődnek. Helyes úton jár tehát Szeged polgármestere, amikor utal arra, hogy az állam, ha már a jelen nyomasztó körülményei között másként nem teheti, legalább lesó kölcsönnyújtással sieszen a városok me-

gítésére. Igenis, ne a jobbára spekulációra alapított fővárosi s más vidéki hiteleszövetkezetek megmentésére pazarolja az állam az ország millióit, de a vidéki városok teltség-lyezésére. Mennyi közzél, megoldatlan feladat kínálkozik itt minálunk is, más városokban is, amely csak azért nem o'dható meg, mert nincsen reá pénz, o'csó hitel.

Ujdonságok.

Szentes, 1907. November 17.

— Emlékeztető. Szentes város képviselőtestülete f. hó 18-án, holnap délelőtt 9 órákor közgyűlést tart a túl a kurcai tanácskozó teremben.

— Alkalm beteg parlamenti elnök. Napokon át hírlétek fővárosi kormánypartilapok, hogy Justh Gyula, a képviselőház elnöke beteg és hogy ezért nem elnökölhet mostanában a képviselőház ülésin. Sokaknak gyanús volt ez a betegség, annal inkább, mert Justh közben, — mikor a horvátok indemmiti obstrukcióját már leörték, megjelent a Házban, de ismét távolmaradt a betegség címén, ahogy ez az obstrukció újból felélelt a vámtarifa-vitában. Szemüles újságírók aztán, biztos értesülésük alapján, azt írják most, hogy Justh Gyulát nem betegség tartja vissza a képviselőház ülésin való elnökléstől, mert az elnök már felgyógyult torokbajokból, sőt teljesen egészséges volt már több nap előtt, amikor meg is jelent a képviselőházban. Justh Gyula távolmaradásának a Haz úléseről egyedüli és kizárólagos oka — e híradás szerint — az, hogy nem akarja elfogadni azt a kész helyzetet, amelyet a két elnökön exponált elnöksége a betegség alatt számára teremtett. Nevezetesen nem fogadja el azt az értelmezést, hogy a horvátoknak nincs joguk a házszabályokhoz horvátul beszélni, mert ő ennek a felfogásnak éppen az ellenkezőjét vallotta nyilant a mult ülészekabban. Hangsúlyozottan emeli ki hírforrásunk, hogy Justh Gyula mindenképpen elítéli azt a kvalifikálhatatlan eljárást és merényletet, amelyet a horvát képviselő egy igaztalan ügy védelmében a magyar képviselőház tanácskozási rendje és szabadsága ellen most már állandóan elkövetnek, de nem tartja helyesnek és célhoz vezetőnek sem azt módot, amellyel az alelnökök, az elnöki székéből a obstrukciót megtörni igyekeznek. Justh Gyulának a történet miatt mar az volt a szándéka, hogy lemond az elnökségről, de ezzel a tényével nem akarja a helyzetet komplikálni és inkább távol tartja magát a képviselőház tanácskozáseitől.

— Hitelezői család. Özevgy Türi Józefné szentesi asszony 1600.koronával tartozott Faragó Erzsébet, ugyancsak szentesi asszonynak. Mivel Türi né az adósságot nem akaria megfizetni, Faragó Erzsébet polgári pert indított ellene, amely azzal végződött, hogy a bíróság kötelezte Turinét az adósság megfizetésére. Turiné azonban ahogy sem akart fizetni és így a végrehajtási eljárás előtt hazát, szőlejt eladta két lanyank: Kir a Máriának és Burkus Pálnéknak, valamint vejenek, Burkus Pálnak. Így aztán a végrehajtó semmi kielégítési alapot nem talált Turinénal. Az így megcaalt és kijátszott hitelező e miatt bünvádi fejelentést tett a ravasz adós ellen, akit a szegedi törvényszék el is ítél három havi fogházra.

— Öztündi iparosok özvegyel és árvái részére. A kereskedelemügyi miniszter a Goldberger Erzsébet által tett alapítvány kamataira nyilvános pályázatot hirdet. Az alapítvány kamataiból hét egyenkint 300—300 koronát és egy 226 koronás,

összesen tehát nyolc segélydíjat alakított. E segélydíjakat szakmájukban kivált józanéletű, de fiatalon elhunyt, képesítéshez kötött ipartűzött magyar honos iparos-mesterek s z e g é n y s o r s ú ö z v e g y e i v a g y s z e g é n y s o r s ú, d e 1 8 é v e i t m é g b e n e m t ö l t ö t t (fű esetleg leány) á r v á i n a k f o g j a o d a i t é l n i. Pályázhatnak a segélydíjakra a fentebb említett özvegyek és árvaik, ez utóbbiak anyjuk vagy gyamuk után. Özvegyek, kik férjük iparát folytatják, — árvaik, kik anyjuk iparát választották életpályául s mint ilyenek, segéd- vagy tanonc minőségben alkalmazva vannak, avagy ugyanazon szakmába vagy ipari szakiskolaiba (felső iparisoklába) járnak, az odaítélésnél előnyben részesülnek. A folyamodványban részletezendők: a c é, melyre folyamodom a segélyt igénylő és a körülmények, melyek őt a segély kérésre utalják. A folyamodványhoz a következő mellékletek c atalándók: A.) Özvegyeknél: a házasságievel, a férj magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálozását igazoló okmányok, a iparigazolványa vagy annak másolata, a férj szakképzettségét igazoló okmányok (iskolai bizonyítvány, bizonyítvány rendelőkői, kiállítási oklevel stb.), a férj és az özvegy erkölcsi bizonyítvány a szegénységi bizonyítvány. B.) Árváknál: az atya magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálozását igazoló okmányok, az atya iparigazolványa, vagy annak másolata, az atya szakképzettségét igazoló okmányok, az atya erkölcsi bizonyítványa, az atya születési bizonyítványa, az atya legutolsó iskolai bizonyítványa, ha az atya iparösszegéd, vagy tanonc, vagy ipari szakiskolai tanuló, a tanító mesternek vagy mesternőnek, iparisiskolai igazgatónak bizonyolata arról, hogy az illető mióta van nála alkalmazásban, hánnyal évfolyamra jár és mily erkölcsi magaviseletet és előhadást tanúsít, végül, szegénységi bizonyítvány. Szegénységi bizonyítvány csatolására esetén a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. E bizonyítvány csatolása a folyamodvány külszén feltűnően jelzendő. a kereskedelemügyi miniszterhez címzett és k e l l e n d e n f e l s e r l e t t f o l y a m o d v á n y o k l e g k é s z ő b b f. é v i d e c e m b e r 2 0 - i g a s z e g e d i k e r e s k e d e l m e i é s i p a r k a m a r á h o z n y u j t a n d ó k b e.

— **Halálozás.** Kecskemétri érkeztet gyaszír tudatja velünk, hogy ott a napokban S z. K o v á c s P á l, a Szentestől adó származott újságíró kollégánk meghalt. S z. K o v á c s P á l nevéhez fűződik a »S z e n t e s é s V i d é k e « lap alapítása, mely ma a szerkesztésünkben jelenik meg. Ő hivatáért cse a lapot 1880-ban és szerkesztette azt körülbelül két esztendőig, amikor S z i v o s B e l a, akkor itteni gimnaziumi tanár vette át tőle át, aki azóta Szentestől szintén származott s aki ma főmunkatársa Budapestben a »V a s á r n a p i Ú j s á g « - n a k. S z. K o v á c s P á l eredetileg a tanítói pályára készült, meg is szerette az oklevelet, de gyakorló tanító soha nem volt, mert egész szenvedelmé az újságíráshoz vonzotta. Alighogy megszűnt a »S z e n t e s é s V i d é k e « szerkesztője lenni, már újabb lap alapításba fogott. Közben Szentest városnál előbb helyettes zamnévő, majd zamnévő lett s ez állásba alapította a »C s o n g r a m e g y e c i m u l a p o t, mely azonban, nyomdávállalata- val együtt hamarosan megszűnt létezni, ahogyan maga a zamnévői hivatalból kiesett. Egy, a bíróságok ellen, loktólókkal való állítólagos összejárásuk foytatásán intézett akkori heves hírlapi támadása sajólóperbe is keverte, melyben ragalmazásért 10 hónapi fogházra ítélték, melyet el is kellett szenvednie. Azonban az sem lohasztotta el újságíró kedvét. Újabb házaipát Szenteste es miután itt egy újabb lapvállalata is kudacccal járt, Kecskemétre költözött, ahol megállapította az első kecskeméti krajcáros napilapnak. Par éve, hogy betegkedni kezdett Gyilkos betegség támadása meg a tüdejét, mely ellen hibába volt a leggondosabb ápolás is. A betegség megölte, legyőzte erőjét és — meghalt. Temetése a napokban volt, nagy részvét mellett.

— **Enyveskezü cselédiany.** Szabó Franciska 18 éves szentesi leány mint cseléd szolgált K o v á c s L a j o s csongradi nyil-

vantartónál, aki annyira megbízott a hűségének tetsző cselédében, hogy a város közelében levő tanyaia kucainak őrzését is ráhagyta. Szabó Franciska aztán ugyancsak visszaélt ezzel a bizalommal. A szeretője segítségével lassanként kifosztogatta az egész tanyát. Több száz korona értékű holmi lunt el. A gazdája panaszára a szegedi törvényeszek a napokban csak Szabó Franciskát vonhatta felelőségre, mert közben a szeretője Amerikába szökött, — s e i s ítélték a leányt 14 napi fogházra.

— **A pénzpiac.** A belföldi pénzpiac megkönnyebbült, mert a penztételek a jegybank múlt heti kamatemelése előtt bőven láttak el magukat pénzzel. Bécsi megbízásból is kinaltak pénzt, még pedig 5 egynegyed — 5 kilenczetvenhatod százalékért, de nálunk nem igen veték igénybe. A jegybank állapota tartósan javult. Tegnap tizenkét millió koronát fizettek vissza a M a g y a r O s z t r á k B a n k - n a k holott a benyújtás csak egy millió korona volt. Bécsben elég kedvező a pénzpiac helyzete, a mi abból látszik, hogy a magánkamatlal 5 negyed százalékra hanyatlott. A külföldi váltó ára azonban igen szilárd, különösen a német, mert a német kamatdrágasága miatt osztrák pénzt helyeztek el Németországban. A b e r l i n i p i a c o n a pénzpiac helyzete valamivel javult. A nyit piacon a kinalat rövid ideig sürgető volt. A német birodalmi bank néhány napig kincstári utalványokat helyeztet el a nyit piacon. Ezek nagyobb része január végén jár le, a többi február közepén. A kincstári utalványok elhelyezésének célja megakadályozni a magánkamatlal ocsóbbodását, amely legutóbb 6 és fél százalék után 6 és ötnyolcad százalékért. L o n d o n b a n a hét folyamán a pénzpiac helyzete többször változott. Utóbb az angol bank állapotának javulásával kapcsolatban kissé javult. Az angol bank a r a n y k é s z l e t e 3,2 millió fontról 31,9 millió fontra emelkedett. Franciaországban a francia nemzeti bank szállítása révén körülbelül 3 millió font érkezett Angliába, Németországból és máshonnan körülbelül 2 millió, ellenben Amerikába 1,9 milliót szállítottak. A bank kötelezettségei ez idő szerint 40,5 százalék erejéig fódözöttek, holott tavaly ugyanabban az időben csak 40,3 százalék volt a fódözet. A magánkamatlal, amely átmenetileg a rátát megközelítette, egynegyed százalékkal ocsóbban, vagyis 6 negyed százalékon zarult. P á r i s b a n a l e g u j a b b bankkimutatás szerint a jegybank aranykészlete 49,4 millióval csökkent, vagyis azzal az arany mennyiséggel, a melyet az Angol banknak adott kölcsön Természetes, hogy ennek az összegnek megfelelően a váltótárcája ugyanannyival gyarapodott. A magánkamatlal nem változott, teljesen azonos a rátával, a mely ez idő szerint 4 százalék. N e w y o r k b a n a pénz ára ismét drágult, mert néhány nemzeti bank fölmondta a bórzen adott kölcsönt, attól tartva, hogy a pénzügyminiszter intézkedése az allami pénztétét tíz százaléknak visszafizetése dolgában zavart okozhat. Napi pénzt legutóbb 10 százalékért kölcsönöztek, kölcsönpénzt pedig 6 százalékért. A pénzpiac helyzetének a kuca még mindig Amerikában van. Ha ottan a bizalom némileg helyreáll a közönség körében, akkor számíthatunk a pénzpiac megkönnyebbülésére.

— **Gyilkosság — véletlenség.** Maróti István gondatlanságból okozott emberölés miatt került a szegedi bírak elé. A le-

gény Dorozsmán a puskáját igazgatta és a fegyver éppen akkor suant el, mikor K i s s M a r i s k a tizenkét éves leánya a cső előtt állt. A golyó a leánya hónaljába fúródott és a boldogtalan teremtést rögtön megölte. A véletlenségből támadt gyilkosságért tizennégy napi fogházra ítélték Maróti Istvánt.

— **Katonakötelesek nősülése.** Tudott dolog, hogy addig, amíg valaki nem tett eleget katonai kötelezettségéni, nem is köthet házasságot, ha csak a honvédelmi miniszter erre külön nem ad engedélyt. A honvédelmi miniszter eddig minden skrupulus nélküli megadta az engedélyt, ha az erre vonatkozó kérvényhez orvosi bizonyítvány volt csatolva, mely azt igazolta, hogy a nősülendő legény házában a többi asszony képtelen a háznal szükséges teendőket elátni. Az utóbbi években azonban a honvédelmi miniszterhez sokkal sürűbben érkeztek ilyen korai nősülésekre vonatkozó kérvények, mint máskor. Ezért a miniszter inditattva érezte magát arra, hogy leiratot intézzen a közigazgatási bizottságokhoz, amelyben azt kérdezi, nem volna-e célszerű a korai nősülés korlátozása? A kérdések pontoszatok szerint ezek: 1. A vármegye gazdasági helyzetére való tekintettel indokoltnak tarja-e a tömeges korai nősüléseket? — 2. Nem vólné-e szükségesnek a védkötelesek nősülési engedélyének korlátozását? — 3. Nem vólné-e célszerű a nősülési engedély korlátozását a birtok minimum és maximummal kapcsolaba hozni és — 4. Mi módon vólnának a tisztai orvosi bizonyítványokban foglalt vélemények megbízhatósága ellenőrizhető?

— **Felolvasás a református körben.** A ref. kör mai felolvasó estyéin a központon szabad előadást tart Baróthy István s. lelkész, szavai Kovács Tóth Mariska. A felsőpárton felolvasnak: Szabó Lajos és Berecli Károly tanítók. A felolvasás a központon 4, a felsőpárton 5 órakor kezdődik.

— **Hamis eskü.** Molnár Farkas Mari szentesi asszony saját elfogadói aláírásával egy ezer koronás váltót hozott forgalomba. Mikor a váltó lejárt, azzal a kifogással, hogy soha életében váltót ala nem írt, — megtagadta annak a kiegyenlítését. Polgári pert tettek ellene folyamatra, melynek során megesküdött, hogy a váltót nem ő írta alá. Ekor hamis eskü miatt tettek ellene feljelentést. A szegedi kir. törvényszék most tárgyalta ezt az ügyet és miután az irázzakértők megállapították, hogy a váltó aláírása azonos az ő kézirjével, a bíróság három hónapi fogházra ítélte el.

— **A nemzetiszínű zászlórúd.** A közöhadügyi minisztériumban a múlt héten a hadügyi levéltár igazgatójának előkiésével egy bizottság a katonai lobogó és cimerek kérdéséről tanácskozott. A Reichspost értesülése szerint a tanácskozás arra a megállapodásra jutott, hogy a magyar ezredek zászlóinak egyik oldalán a birodalmi cimere, a masikon a magyar cimere, a zászlórúd hegyében a magyar korona, maga a zászlórúd pedig nemzetiszínű legyen. A zászló szövetének színe marad, ami volt. A Neue Freie Presse ehhez a közléshez illetékes forrásból szerzett értesülési alapján azt jegyzi meg, hogy döntés a zászló és cimere kérdésében még nem esett és nem is fog addig, amíg ő felsége, a legfelsőbb hadúr nem határozott, akit egyedül illetet e részben a határozat joga. Azonban nyilván már nem sokára meg fog történni a döntés a magyar ezredek nagyobb részére nézve a cimere és zászló kérdésében.

Uj erőt ad.

A SCOTT-féle Emulsió akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kétes értékű szerekkel kísérletezni, amikor az ember egészségeről van szó. V. 5-1.

Gyengeség esetében

Különösen lábbadozóknál,

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módszer védjéget — a halászt — érjük figyelmbe vennit.

vagy vérszegénység, tüdőbaj túlterhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül hatásosan és biztosan gyógyítja a gyengeséget. Ez a szer a SCOTT-féle Emulsió.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

ÜZLETEMET

1908. április 24-én a jelenleg Zuckermann Bernát által birt helyiségbe helyezem át. A mostani üzlet-helyiségem pedig kiadó.

1-2v Zuckermann Ignác.

Hirdetmény.

Özv. Ghyecz Emilné rektetési 50 hold földje két darabban egy évre haszonbérbe kiadó. — Alku köthető dr. Purjesz János ügyvéd irodájában Szentesen. 3-1

CSIKOS
KOCKÁS
MOIRE
ARMURE

SELYEM

«Henneberg»-selyem 60 kr.-tól feljebb, bérmentve és vámtmentesen. Minta potafordultával

Megrendelések bármely nyelven intézendők: Se idén fabrik. Henneberg in Zürich. (5)

Nyilttér

Száz korona jutalom a nyomravezetőnek.

A f. hó 10-ki kunszentmártoni vásáron, kocsimról egy négy sarkán pléhezett fehér áruládát loptak le ismeretlen tettesek, melyben 88 drb. téli szipka volt, még pedig 19 drb. perzsia és két láb, továbbá 35 drb. festett báránypörös a többi finom szövetség.

Aki a tettes vagy tettesek nyomára vezet, 100 korona jutalomdíjban részesitem, nevének titoktartása mellett.

Szentesen, 1907. nov. 18-án.

SZENTANDRÁSI JÁNOS
vásárhelyi szücsmester.

KALOGÉN

BRÁZAY SÖSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Kiadótulajdonos „Szentesen és Vidéke” könyvnyomd

Kiadó lakás.

III. tized 45. számú házban egy udvar lakás — 2 szoba, előszoba, konyhai éléskamra, fürdőszoba és külön padlás — a legközelebbi évnegyedtől, vagyis október 24-től bérebeadó.

Feltételek ugyanott, vagy lapunk szerkesztőségében meg tudhatók

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régóta bizonyított házi szer, mely már több mint 37 éve a legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvélemény, csúszl és meghűlések, né, bedörögés keppen használva. **Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjelével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—50, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroslánhoz”,
Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Csongrádvármegye alispánjától.

6691 alisp. 1907. szám.

Versenybírálati hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr 1907. évi október hó 24-én 67041/I. b. 1907. szám alint kelt rendeletével az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t. c. alapján a beruházási hitel terhére a kiskundorozma-halasi törvényhatósági közút 7:35—19:35 km. szakaszának műttá kiépítését engedélyezte.

Ezen engedélyezett s az I. számú költségvetés C. fejezete alatt, valamint a II. és IV. számú költségvetésekben összesen 127748 korona 92 fillérrel előirányzott: kőanyag beszerzési, azok vasúti és tengelyszállításai, kirakási, halmozási s a kőpálya előállításával járó összes munkálatok, a kavicsátteréssel bezárólag (kivéve a hengerelési munkálatokat), végül a műtárgyak és kerékvető munkák kivételének biztosítása céljából az 1907. évi november hó 30-ik napjának délelőtti 10 órájára Szentesen, az alispáni hivatalban tartandó zárt ajánlati versenybírálati hirdetek, melyen az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

A versenyezni óhajtókat felhívom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó sahályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatokat a hasábbók, kavics és zuzalék-

mintákkal együtt, a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig hozzámm annyiyan inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe vétetni nem fognak. Az ajánlatot tartalmazó boríték következő felirással látandó el. Dr. Cicatricis Lajos kir. tanácsos alispán Szentesen. Ajánlat a 6891/1907. alispáni számú versenybírálati hirdetésben kiírt a kiskundorozma-halasi th. közút 7:35—19:35 km. szakasza műttá kiépítésével kapcsolatosan vállalati úton létesítendő munkálatokra

Az ajánlatokban számmal és betűvel világosan kiteendő azon százalék, melynek elengedése, vagy felülfizetése mellett vállalkozók a munka teljesítését elvállalni hajlandók, nemkülömben azon körülmény is, hogy a vállalat alapjául szolgáló kiírtai műveleteket teljesen ismerik és magukra nézve kötelezőknek vallják.

Pályázni csakis az I. számú költségvetés C. fejezete alatti és a II. és IV. számú költségvetésben foglalt összes munkákra együttesen lehet.

Az ajánlathoz az ajánlati költségvetés végösszege 5 százalékának megfelelő bantapenznek a szentesi m. kir. adóhivatalnál történt letételel igazolható, a fenti hirdetés számára való hivatkozással ellátott pénztári nyugta csatolandó.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók kik Csongrádvármegyével még üzleti összekötetésben nem állottak tartoznak szállított képessegüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Az építéti hatóság fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a szentesi m. kir. államépítészeti hivatali kirendeltségnél a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők, hol az ajánlat mintája is díjtalanul megszerezhető.

Kelt Szentesen, 1907. évi november hó 1-én.

Dr. Cicatricis
alispán.

Globin

Fáradtság nélkül remek korom-fekete fényt állít elő.

Fehérvá és tartósága teszi a bőrt.

Legjobb és legfinomabb GZIPÓK, FÉNYESTER

1131. végreh. 1907. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbíró-ságnak 1907. évi V. 765—3. számú végzése következtében Dr. Purjesz János ügyvéd által képviselt Boldizsár János szentesi lakos javára Dömsödi Mátyás szentesi lakos ellen 540 Kor. s jár. erejéig 1907. évi október hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 650 kor. becsült következő ingóságok; u. m. házi bútorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbíró-ság 1907. évi V. fenti számú végzése folytán 540 korona tökékövetelés, ennek 1906. évi okt. hó 1. napjától járó 8 százalékos kamatai, egy harmad szazalék váltódíj és eddig összesen 85 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Szentesen, a foglalás helyszínén leendő megtartására 1907. évi november hó 19-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendelődik.

Szentesen, 1907. évi okt. hó 4 napján.

Végh Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Csongrádvármegye alispánja.

6049. szám. alisp. 907.

Pályázati hirdetmény.

A csongrádvármegye törvényhatósága kezelése alatt álló Horgosi Kárász alapítványnál megüresedett és csak leánygyermek részére adományozható egy ösztöndíjas hely betöltése érdekében ezennel pályázatot hirdetek és felhívom az ezen ösztöndíjat elnyerni óhajtókat, hogy az alapítványi okirat értelmében f. szerezendő pályázati kérvényeiket legkésőbb f. évi december 10-ik napjának d. u. 5 órájáig a törvényhatósági bizottsághoz címzetten az alispáni iktató hivatalnál nyújtsák be.

Az alapítványi okiratnak a pályázat feltételeit tartalmazó rendelkezési a következők:

4 §. A 3. §-ban meghatározott módon létesített alapítványban csak azon hazai tanintézeteket látogató növendékek részesülhetnek, kik elemi tanulmányaikat már befejezték, vagy az elemi iskolán felül álló bármely nyilvános hazai tanintézetnek s nevelőintézetnek növendékei; az alapítványi ösztöndíjakat az illető növendékek, tanulmányaikban való jó sikerrel előhaladás mellett, azoknak ily hazai nyilvános tanintézetben teljes bevégzéséig élvezendik.

5 §. A szóbanforgó alapítványi helyek elnyeréséért folyamadó növendékek

tartoznak igazolni, hogy magyar nemzetbeliek s Csongrádvármegyei illetőségűek, továbbá, hogy mint jeles tehetséges tanulók kellő erkölcsi viseletet és szorgalmat tanusítottak, végre hogy árvák és vagyontalanok.

8 §. A hagyományozó szüleitől, néhai Horgosi Kárász Istvántól és Fáy Kungundától negyedik legszármazó utódok, bár nem árvák lennének is, az ösztöndíjak elnyerésében mások fölött elsőbbséggel bírnak.

9 §. Az alapítványi helyek elnyerésére pályázó növendékek erkölcsi viseletéről, tanulási képességéről és szorgalmáról kivánt bizonyítványokra nézve, kik még csak elemi tanulmányaikat végezték be, a községi tanító vagy tanító testület meghallgatásával az illető községi iskolaszék által, azokra nézve pedig, kik az elemi iskolán már felül álló bármely nyilvános tanintézetbe, vagy nevelőintézetbe vannak felvéve, az illető tanintézet igazgatósága által állítandó ki s az ily bizonyítványokban különösen kimonandó, vajjon az illető növendéket az iskolaszék, vagy tanintézet igazgatóság az ösztöndíj elnyerésére esetleg az ösztöndíjban való további részesítésre érdemesnek tartja-e?

Szentes 1907. november hó 10.

Dr. Cicatricis,
alispán.

13658.1907.

Hirdetmény.

A képviselőtestületnek 243/907. sz. határozata alapján Szentes rendezett tanácsú város tulajdonát képező, a főtérre levő Petőfi-szálloda 1908. július 1-től 10 évre, 1918. június 30-ig bérbe fog adatni.

A bérbeadásra 1907. december 11-én délelőtt 10 órakor a gazdasági tanácsnoki hivatalban nyilvános versenytárgyalás fog tartatni, melyre pályázók azzal hivatnak meg, hogy a versenytárgyalást megelőzőleg tartoznak Szentes város házipénztárába 2000 korona készpénz bánatpénzül befizetni és a befizetést igazoló nyugtát a versenytárgyalást vezetőnek átadni.

Zárt írásbeli ajánlat is adható be, melyhez 2000 kor. készpénz bánatpénz csatolandó és Szentes város központi iktató hivatalánál adandó be.

Az ajánlatok 1907. december 10-én délelőtt 10 óráig adhatók be. — A későn vagy táviraton, vagy bánatpénz nélkül érkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A zárt ajánlatok a nyilvános versenytárgyalás befejezése után lesznek felbontva.

Kikiáltási ár 16000 korona azaz Tizenhatezer korona.

Részletes feltételek a gazdasági tanácsnoki hivatalban válaszbélyeg ellenében kaphatók.

Kelt Szentes város tanácsának, 1907. évi november hó 8-án tartott üléséből.

2—1

Dr. Mátéffy
polgármester.

Valódi francia és amerikai óvó különlegességek.
Orvosilag ajánlva!
Föltétlen biztos!
Gummi- és halhólyag eredeti csomagolásban!
Ára tucatonként: 2! 4.
6, 8, 10, 12. korona.
Eddig fölülmulhatatlan eredeti njódság!
„Silk Finish Nevertear”

eredeti amerikai selymgummi.
(Utánzatoktól óvakodjunk)

Rendkívüli finomsága és nyujthatósága folytán teljes biztonságot nyújt. — Ára tucatonként korona 8—12. **Bouts-americans** (rövid.) tucatonként 6, 8, 10, Női óvszer **„Pessarium occlusivum”**, Mensinga tanár szerint, bevezető készülék hozzá Ára 3—5. Valódi francia óvó biztonsági szivacsákra ára tucatonként kor. 6—12 korona.

Uj! Auto vaginal spray! a legbiztosabb és legényelmesebb higiénikus női védő különlegesség! Sok ezer elismerő nyilatkozat! Ára 15 korona.

Gummi-göröcsér harisnyák
heretartók, haskötők stb.

Irrigatorok, bidék és mindennemű a betegápoláshoz és betegényelemhez szükséges higiénikus eszközök eredeti gyári áron.

Kérje ingyen és bérmentve a legújabb kimerítő árjegyzéket.

Keleti J. orvos sebészeti mű- és kötszergyárból. Alapítva 1878.

Budapest, IV., Korona-herceg utca 17.

Szétküldés legnagyobb titoktartás mellett.

A megrendeléseket megsemmisítetnek.

A hirdetésre hivatkozók gammírú rendeléseknél 20 százalékos árkedvezményben részesülnek.

5937—tkv. 1907.

Árverési hirdetményi Kivonat.

A szentesi kir. járásbíró-ság mint teletkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Simkó Ignác végrehajthatónak Szöke József végrehajthatást szenvedett elleni 363 korona 80 fillér tő. e követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbíró-ság területén levő Szentes város belterületén fekvő a szentesi A + 1. sorsz. alatt felvett 2162. hrsz beltelkes házra 996 koronában ezennel megállapított utóajánlati árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi december hó 2-ik napjának d. e. 9 órakor ezen teletkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított utóajánlati áron alól eladotni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 108 K. 70 fillért készpénzben vagy 1881. évi november hó 1. 3333. sz. alatt kelt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályzerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíró-ság mint teletkönyvi hatóságnál, 1907. évi október hó 22-ik napján.

Katkios,
kir. bír.

BOGDÁNY

szerencsége
PÁRATLAN
A m. kir. szab. osztálysors-
játékban nálunk nyertek:

602.000

koronát a 240. számra.

602.000

koronát a 12698 számra.

602.000

koronát a 85306 számra.

602.000

koronát a 91044 számra.

602.000

koronát a 95924 számra.

400.000

koronát a 11119 számra.

400.000

koronát a 76062 számra.

200.000

koronát a 25534 számra.

200.000

koronát a 27587 számra.

200.000

koronát a 46006 számra.

200.000

koronát a 92049. számra

100.000

koronát a 15630. számra

100.000

koronát a 20838. számra

100.000

koronát a 70169. számra

100.000

koronát a 73559. számra

100.000

koronát a 86860. számra

100.000

koronát a 94780. számra

90.000 koronát a 2407 számra

80.000 .. a 27665 ..

80.000 .. a 60277 ..

50.000 .. a 36234 ..

50.000 .. a 93004 ..

40.000 .. a 366 ..

40.000 .. a 395 ..

40.000 .. a 27539 ..

40.000 .. a 117255 ..

és ezenkívül sok sorsjegy 30,00 25,000
20,000, 15,000 és 10,000 K. nyertek.

BOGDÁNY S.

Fővárosi sorsjegyiroda R.-T.

Budapest. VI. Károly-körút 20.

HÚZÁS november 21. és 23.

$\frac{1}{8}$ SORSJ.	$\frac{1}{4}$ SORSJ.	$\frac{1}{2}$ SORSJ.	$\frac{1}{1}$ SORSJ.
K. 150	K. 3	K. 6	K. 12

Vidékre utánvétel vagy az összeg előzetes
beküldése után küldjük sorsjegyeinket.

Alapított 1860-ban

Szentes város legrégibb és legszolidabb ékszerüzlete.

Elsőrangú összeköttetésem folytán abban a kellemes helyzetben va-
gyok, hogy mindent közvetlenül gyárból vásárolva, — arany, ezüst és drágakő
ékszertárgyakat és evőeszközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tajték árúkat
a Kossúth-téri ev. ref. bérházban levő Ékszerüzletemben a, legjutányosabban
és a legdívatosabb fazonban szolgálhatom ki. vevőimnek s vállalom arany
és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon levő Ékszerüzletnek látogatása
tehát feltétlenül érdekében áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit elő-
nyösen akarja fedezni.

Áram olcsóságáról és árám izléses voltáról könnyen meggyőződést
szerezhet magának egy vásárlással bárki is.

Szentesen, 1907. okt. hó.

26—1

Csillag Armin arany- és ezüstműves.

Előnyös biztosítás !

Tisztelettel értesítjük Szentes város t. közönségét, hogy a

„Phönix“ Biztosító Társaság

főigynökségét Szentes város és vidéke területére átvettük s hogy minden-
nemű biztosítással, úgymint:

tűz-, jég-, élet- és baleset-

biztosítással foglalkozunk s azokra ajánlatokat a legelőnyösebb feltételek mel-
lett felvesszünk.

Ajánlatokat vásártéri gabonaüzleti irodánkban (a zsidó templommal szem-
ben) vesszünk fel.

Együttal felkérjük mélyen tisztelt feleinket, hogy a novemberben esedé-
kes **díjváltókat** nálunk mielőbb beváltani sziveskedjenek.

Teljes tisztelettel:

Szentes, 1907. november 9-é 1.

Özv. Polacsek Nándorné

3—1

Károlyi József.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

fényképészeti felvételeket

és egyéb fényképészeti munkálatokat folyó 1907.
évi. **István király napjától** kezdve, a legmodernebb
művészi követelményeknek megfelelőleg felszerelt **UJ**

műtermemben

fogom eszközölnöm.

Hegedűs Vilmos Utóda,

Hegedűs Cecilia

fényképész.

(Weisz-udvar mellett.)

3 db. vitűfénykép 1 K. 50 f. | 3 db. nagy mak.-fénykép 6 K.
3 db. kab.-fénykép 4 Kor. | 3 db. boudoir , 8 K.

Próbáljon egyszer szerencsét LUKÁCS VILMOS bankházában

(Budapest, V. Fűrdő-utca 10) egy osztálysorsjeggyel,
melylyel legszerencsésebb esetben 4—1

Egy millió korona nyerhető

A sorsjegyek árai

Egy nyolcad 150 K
Egy negyed 3— K
Egy fél 6— K
Egy egész 12— K

Az I. osztály húzása November 21. és 23.

Portoköltség elkerülése végett fenti bankházból való eredet

sorsjegyek helyben alan-
ti cégnél is kaphatók

Csillag József

Dortrecht biztosító vezértigynöke, Szentes.

Cserépkályha

Takaréktűzhely

kapható

Mazura Vilmosnál

vasút állomás közelében

Törvényesen védve:

Minden utánzat büntetendő

Egyedül valódi a

Thierry-féle balzsam

csakia a zöld apácavédjeggyel.

Régtől híres, főfűműhatatlan emésztési zavaroknál, gyomorgörcsöknel, köhikánál, katarusnál, mellfájásnál, influenzánál, különösen kezdődő tüdővésznel stb. Ara: 12 kis vagy 6 dupla tveg, vagy egy nagy speciálpalacknak patentzárral 5 kor.

Thierry Centifolia kenőcs

általánosán ismet mint főfűműhatatlan

minden még oly régi seb, gyűadás sérülés, abszcesszus, vagy daganat ellen, megakadályozza a vérmelegzést, többnyire fölöslegessé teszi az operációt.

Ara: 1 tégely 3 korona 60 fillér. Csakia előleges fizetése, vagy utánvét mellett küldi:

Thierry A. gyógyszerés Pragrad,

Rohitsch-Sauerbrunn mellett. 52-15

RAKTÁR: Török József és Dr. Egger Leo J Budapest, Vértés L. Lugos.

Figyelemztetés bevásárlása, megrendése és különösen vizonteltadása ellen az én egyedül valódi, törvényesen védett balzsam utánzása ellen, A büntelő törvény 23 és 25. §-ai szerint az, aki nem az én gyógyszerertámból származó tehat mást rendel, vásárol, vagy különösen vizsoni eláll, mint az én zöld apáca védjeggyel törvényesen védett Thierry-Balzsamomat, kiméltelen törvényes bünvádi üldözésnek s 4000 koronáig terjedő pénzbüntetésnek vagy egy évig terjedhető fogházbüntetésnek teszi ki magát. Ugyanílyen büntetést von maga után más nevekkel ellátott szurrogátumoknak megrendelése vagy eladása is, miket a községgész kizsákmányolására vásári reklámmal hoznak orgalomba.

Játszék ott, hol a szerencse a legnagyobb Gaedicke bankházában mert ott nyerték tényleg a legtöbb főnyereményt és pedig:

A nagy jutalmat 600.000 koronát a 62551. számra

a legnagyobb főnyereményt 400.000 koronát a 11119. számra	a legnagyobb főnyereményt 400.000 koronát a 28916. számra
a legnagyobb főnyereményt 400.000 koronát a 19406. számra	a legnagyobb főnyereményt 400.000 koronát a 33464. számra

továbbá 3-szor á 100.000, 90 000, 80.000, 70 000 korona, 5-ször 60.000, 50 000, 40.000, 30.000, 25.000 korona és 10-szer 20.000 koronát.

A XXI-ik magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték I. osztályának húzása november hó 21. és 23-án lesz. A következő főnyeremények sorsoltatnak ki: esetleg 1 millió korona, továbbá 600 000, 400.000, 200.000, 2-szer á 100.000, 2-szer á 90 000, 2-szer á 80.000, 2-szer á 70 000, 2-szer á 60.000 stb. stb. korona.

A sorsjegyek ára:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad sorsjegy
12.—	6.—	3.—	1.50 korona.

Gaedicke bankház, Budapest, Kossuth Lajos-útcza 11. szám.

3—1